

Tématem této práce je motiv melancholie v poezii Antonína Sovy. Konec 19. století a začátek 20. století totiž lze vnímat jako dobu, pro niž je typické právě melancholické vnímání světa, zejm. pak v umělecké literatuře. Specifickou situaci spatřujeme právě v českých zemích. Česká společnost se již cítila dostatečně připravena na to, aby v habsburské monarchii převzala svůj díl odpovědnosti, nicméně jí to není umožněno. Motiv melancholie či určitá společenská frustrace je patrná např. v tvorbě českých dekadentů. Obdobně ji lze pozorovat i u Antonína Sovy. Po Vybouřených smutcích, kde je tento tón patrně nejsilnější, přichází se sbírkou *Ještě jednou se vrátíme...*, která se pro nás stala podkladem k interpretaci melancholického motivu v Sovově poezii. Vychází v době vrcholícího očekávání změn ve společenské situaci, která začíná být všestranně neudržitelnou. Motiv melancholie, jenž v této sbírce nelze přehlédnout, je však modifikován zejm. ve sféře intimní lyriky, která již nevyznívá jednoznačně tragicky, ale naopak poskytuje určitou naději.

Abychom blíže poznali motiv melancholie v *Ještě jednou se vrátíme...*, zmapovali jsme jeho vnímání v průběhu historie, což nám umožnilo definovat některé typické rysy, které jsou pro melancholii zásadní. Jedná se o zaujetí minulostí, prostor, podzim, tendence k osamělosti, černou barvu, atd. Toto poznání jsme pak aplikovali na Sovův text a došli jsme k závěru, že nejsilněji se tu melancholie zobrazuje právě v motivu času. Jde pak dokonce o dvojí časovou dimenzi – v přírodním čase se nejčastěji objevuje podzim, v čase žitém je důraz kladen na minulost, která se stává předmětem vzpomínek básnického subjektu, jenž se tak pokouší uniknout reálnému světu, který ho zklamal.

Nicméně tento melancholický tón se zde značně otupuje a přetváří se spíše v nostalgii, která se stává logickým důsledkem životní zkušenosti básnického subjektu a jeho zaujetí minulostí.